

MEMORANDUM

Aan: Hoge Raad voor de Justitie
Van: Fernand Keuleneer
Betreft: Opmerkingen bij het verslag van de Hoge Raad voor de Justitie (HRJ) over
"operatie kelk"
Datum: 27 mei 2024

I. ALGEMENE CONCLUSIES

- De HRJ vertrekt duidelijk van de hypothesen die geformuleerd werden door advocaten Van Steenbrugge en Mussche van de burgerlijke partijen, zowel in de media als in hun boek "Operatie kerk". Ik noem zulks een tunnelbenadering.

Dit is reeds op zichzelf bijzonder merkwaardig, en wijst zeker op vooringenomenheid of zelfs "beïnvloeding" van de HRJ.

- Elementen die, volgens HRJ, die hypothesen zouden kunnen voeden, worden systematisch aangehaald, vaak zonder de tegenargumentatie weer te geven. Van elementen die de hypothesen weerleggen, wordt hoogstens gesteld dat ze hypothesen niet bevestigen. Belangrijke elementen die de hypothesen weerleggen, worden bovendien niet of amper vermeld, laat staan besproken.
- De HRJ stelt wel dat hij geen uitspraak doen over de inhoud van arresten, wat op cruciale punten vaak het geval is, maar zelfs dan maakt de HRJ het duidelijk dat hij voorbehoud heeft bij de inhoud van sommige (vele) ervan. Uiteraard spreekt de HRJ zich hiermee wel degelijk uit over de inhoud, maar sluiks, verdoken en 'stilistisch'.
- *Niet uit te sluiten mogelijke druk van de Kerk, een mysterieuze ontmoeting van Keuleneer met de procureur-generaal, het zijn slechts twee voorbeelden van gissingen en insinuaties die doorheen het verslag voorkomen.*

II. VOORBEELDEN VAN TUNNELBENADERING EN FOUTEN

De huiszoekingen en de saisine

Volgens het Hof van Cassatie heeft de KI wel gemotiveerd waarom de huiszoekingen in het rijksarchief en in de Sint-Romboutskathedraal regelmatig waren, maar ten onrechte niet gemotiveerd waarom de huiszoekingen in het aartsbisschoppelijk paleis en in de privé-woning en het kantoor van kardinaal Danneels eveneens rechtmatig waren. (p. 32, voetnoot 36)

Naar het oordeel van de KI beschikte onderzoeksrechter alleen over mogelijke aanwijzingen voor de aanwezigheid van documenten in de Sint-Romboutskathedraal te Mechelen, maar niet in het aartsbisschoppelijk paleis of in de woning of burelen van kardinaal Danneels. (p. 37)

Op 18 december 2012 beslist een anders samengestelde KI (dus zonder magistraat X) om de beslissing van onderzoeksrechter 1 van 30 juli 2010 (tot weigering van het verzoek van mr. Keuleneer om de inbeslagname op te heffen) te hervormen, binnen de grenzen van het arrest van het Hof van Cassatie van 3 april 2012. De KI oordeelt dat de onderzoeksrechter zijn saisine moedwillig heeft overschreden en beveelt de verwijdering uit het gerechtelijk dossier van de stukken, voorwerpen, documenten en gegevens die bij de huiszoeking op 24 juni 2010 in beslag werden genomen in het aartsbisschoppelijk paleis te Mechelen en de woning en burelen van kardinaal Danneels. (p. 38)

MAAR DE HRJ GEEFT ALS EIGEN COMMENTAAR:

Omdat de onderzoeksrechter geen duidelijke informatie krijgt over de dossiers van seksueel misbruik of de archieven, wordt het hele gebouw systematisch doorzocht. (p. 15)

Er wordt dus (ten onrechte) van uitgegaan dat dergelijke “informatie” zou bestaan, en dat er ergens een plaats was waar deze zich bevonden, en de HRJ vindt dat “normaal”, niettegenstaande door de KI definitief vastgesteld werd dat het om een “fishing expedition” ging (zie hierna). Bovendien wordt niet vermeld dat deze huiszoeking op zichzelf al illegaal was.

Tevens wordt er ook een huiszoeking uitgevoerd in de Sint-Romboutskathedraal in Mechelen, aangezien Godelieve Halsberghe in haar verklaringen aan de politie had laten uitschijnen dat er in een crypte in deze kathedraal mogelijk geheime dossiers van de kerk verborgen waren. (p. 15)

Samen met het Rijksarchief was dit de enige plaats waar een huiszoeking mocht gebeuren (zie hieronder); de HRJ vermeldt dit louter als een “terzijde”, en maakt abstractie van de onwettigheid van de huiszoeking op de andere plaatsen..

Met betrekking tot het arrest van de KI van 18 december 2012 wordt gesteld:

De HRJ stelt vast dat de onderzoeksrechter niet door de KI is gehoord. De HRJ stelt ook vast dat de wet enerzijds de KI toeliet om de onderzoeksrechter op te roepen en anderzijds niet voorziet dat de onderzoeksrechter zelf kan vragen om te worden gehoord door de KI. De HRJ stelt tevens vast dat er een verregaande beslissing werd genomen over de (vermeende) intenties van de onderzoeksrechter. (p. 38)

Dit zijn overwegingen van de HRJ die de inhoud van het arrest in twijfel trekken, zonder enige juridische basis.

TERWIJL HET ARREST VAN DE KAMER VAN INBESCHULDIGINGSTELLING VAN 22 DECEMBER 2010 DAT OORDEELT OVER DE VORDERING VAN DE PROCUREUR-GENERAAL EN WAARTEGEN GEEN VOORZIENING IN CASSATIE WERD INGESTELD REEDS STELT:

De onderzoeksrechter is gevat door het feit of de feiten omschreven in de vordering en in de stukken die eraan gevoegd werden. Te dezen betekent zulks dat de saisine van de onderzoeksrechter niet beperkt bleef tot feiten van aanranding van de eerbaarheid die het voorwerp zouden uitmaken van de door G. HALSBERGHE aan het Rijksarchief toevertrouwde dossiers en deze overhandigd aan de verbalisanten op 9 juni , maar ook tot de feiten die het voorwerp zouden uitmaken van de geheime (of gevoelige) dossiers die op het ogenblik van haar bezoek aan de Sint-Romboutskathedraal aldaar verborgen zouden zijn geweest.

Niets laat evenwel toe te stellen dat de onderzoeksrechter gevorderd werd alle mogelijke zedenmisdriften te onderzoeken die door bedienaars van de katholieke eredienst zouden gepleegd zijn. (vermeld op p. 32)

Sinds dit arrest kon er geen twijfel bestaan over de onwettigheid van de huiszoeken in het aartsbisschoppelijk paleis en de woning van kardinaal Danneels, noch over de intenties van de onderzoeksrechter, die zich onmiddellijk naar het aartsbisschoppelijk paleis begeven had zonder de bevindingen van de zoeking in de kathedraal af te wachten.

De “fishing expedition”: opnieuw arresten genegeerd

Bij de bespreking van zijn verslag in de onderzoekscommissie van de Kamer (19 april 2024) stelde de HRJ dat het hem niet toekomt de vraag te beantwoorden of de huiszoeken van 24 juni 2010 al dan niet een “fishing expedition” waren: “*Dat is een standpunt van een partij in de zaak, meester Keuleneer (...)*” en “*het komt ons als Hoge Raad niet toe, omdat er een verdere procedure moet volgen, om te zeggen of dat nu wel of niet een onrechtvaardige “fishing expedition” was.*”

Nochtans is het definitieve, in kracht van gewijsde gegane arrest van de KI van 18 december 2012 zeer duidelijk:

“Uit het proces-verbaal van onderzoek ter plaatse d.d. 24 juni 2010 blijkt duidelijk dat het de bedoeling was alle huiszoeken te Mechelen gelijktijdig aan te vatten, waaruit wordt afgeleid dat uit geen andere gelijktijdig aangevatte huiszoeking enige nieuwe aanwijzing van de aanwezigheid van enig dergelijk voornoemd stuk of voorwerp in de kwestieuze plaatsen voortvloeide.

Dergelijke handelswijze komt neer op het proactief rechercheren, bevoegdheid voorbehouden aan het openbaar ministerie in het kader van een opsporingsonderzoek en bovendien beperkt tot de misdrijven bedoeld in art. 28bis Sv, waaronder niet het misdrijf van schuldig verzuim, waarvoor het gerechtelijk onderzoek pas werd uitgebreid daags na de kwestieuze huiszoeken.

Door aldus te handelen komen de kwestieuze onderzoekshandelingen neer op een “fishing-expedition” (vertaald door het hof als visvangst-expeditie), meer bepaald

zonder enige aanwijzing moedwillig, niet gericht op misdrijven waarvan men binnen het kader van een gerechtelijk onderzoek regelmatig gevat was, aan bewijsgaring te doen.”

Door hierover twijfel te laten, deed de HRJ ten aanzien van de leden van de Kamercommissie intentioneel aan sfeerschepping en tendentieuze duiding.

De vorderingen van de procureur-generaal en de “mysterieuze vergadering”: gissingen, insinuaties en fouten

Zoals bekend ging er veel aandacht naar een “mysterieuze ontmoeting” op mijn verzoek met het parket-generaal begin augustus 2010. Ikzelf herinner mij die ontmoeting amper.

Vooreerst is het zeer gebruikelijk dat een advocaat in een strafzaak contact opneemt met het openbaar ministerie, zijn tegenpartij, om het standpunt van het openbaar ministerie te kennen en zijn eigen standpunt mee te delen. Dit werd onder meer door volksvertegenwoordiger Geens bevestigd in de parlementaire commissie, alsook door Mr. Damen in de media.

Waarom was deze ontmoeting volgens de HRJ toch enigszins “verdacht”?

“Uit het onderzoek van de HRJ blijkt dat mr. Keuleneer op een niet nader bepaalde datum begin augustus, op zijn eigen vraag werd ontvangen door twee magistraten van het parket-generaal. Uit het onderzoek van de HRJ blijkt niet wat de precieze inhoud van deze bespreking was.

Op 12 augustus 2010, daags voor de voorziene zitting, neemt de procureur-generaal een schriftelijke vordering, waarmee de saisine van de KI wordt uitgebreid. Tot dat ogenblik was de KI immers enkel gevat met een hoger beroep inzake een beslissing van de onderzoeksrechter conform art. 61quater Sv. (opheffing beslag). Met de vordering van 12 augustus wordt de KI een tweede keer gevat met een onderzoek van de wettigheid van de procedure. (p. 26)

De vordering van de procureur-generaal van 12 augustus 2010 heeft niet enkel de saisine van de KI uitgebreid tot een tweede wettigheidscontrole conform art. 136, 136bis en 235bis SV. Deze vordering ging veel verder dan de vordering van de procureur-generaal van 30 juli 2010 (eerste controle van de regelmatigheid van de rechtspleging) en sprak deze zelfs tegen. (p. 28)

De HRJ stelt dus vast dat het parket-generaal op 13 dagen tijd tot een andere vordering is gekomen. De HRJ stelt ook vast dat de redacteurs van de vordering van 30 juli 2010 niet dezelfde waren als de redacteur van de vordering van 12 augustus 2010. De HRJ stelt tevens vast dat mr. Keuleneer begin augustus 2010 door het parket-generaal werd ontvangen. De inhoud van dit onderhoud is niet bekend, noch werd er enige notitie van teruggevonden in het dossier. (p. 28)

Op vraag van mr. Keuleneer heeft begin augustus 2010 een ontmoeting plaatsgevonden tussen hem en enkele leden van het parket-generaal (minstens de titularis van het dossier en de dienstdoende procureur-generaal) in het gerechtsgebouw. Enkele dagen later wijzigde het parket-generaal zijn standpunt in de vordering die hij op 30 juli 2010 had genomen ten aanzien van de KI. Bij gebrek aan volledige inzage in de werkfarde van het parket-generaal, ondanks herhaaldelijk aandringen, heeft de HRJ niet kunnen nagaan of er in de werkfarde hierover een stuk terug te vinden is. Het bestaan van het gesprek werd wel bevestigd door één van de hierbij aanwezige parketmagistraten. Het is opvallend dat juist deze parketmagistraat in de schriftelijke vordering die hij op 12 augustus 2010 nam op grond van art. 136bis Sv veel verder ging dan de initiële vordering van het parket-generaal van 30 juli 2010. (p. 51)

DUS, VOLGENS DE HRJ:

- is het niet duidelijk wat daar besproken werd;¹
- nam het parket-generaal op 12 augustus 2010 een vordering die afweek van de vordering van het parket-generaal van 30 juli 2010;
- was de auteur van de vordering van 12 augustus een andere dan die van de vordering van 30 juli.

WELNU:

Zoals bekend en vermeld in het verslag van de HRJ, liepen er twee parallelle procedures, te weten:

- een procedure tot controle van de wettigheid van het onderzoek op initiatief van de procureur-generaal, gestart op 30 juli 2010, en definitief afgerond door het (eerste) arrest (na cassatie) van de KI van 22 december 2010;
- een procedure “art. 61quater Sv” op initiatief van het aartsbisdom en kardinaal Danneels tot opheffing van het beslag, gestart met het beroep van 9 augustus 2010 tegen de weigering van de onderzoeksrechter tot opheffing van het beslag.

In de eerste procedure nam de procureur-generaal een vordering op 30 juli 2010 en een op 24 november 2010.

In de tweede procedure was de eerste vordering van de procureur-generaal deze van 12 augustus 2010 en de tweede vordering deze van (eveneens) 24 november 2010.

In tegenstelling tot wat de HRJ in zijn verslag beweert, veranderde de procureur-generaal in de eerste procedure zijn vordering niet; zijn vorderingen van 30 juli en 24 november zijn identiek.

¹ Ik kan bevestigen dat ik de aanwezige leden van het parket-generaal niet bedreigd heb met excommunicatie, noch met het eeuwig hellevuur noch met enige andere kerkelijke of goddelijke sanctie.

De HRJ merkt op dat *de redacteurs van de vordering van 30 juli 2010 niet dezelfde waren als de redacteur van de vordering van 12 augustus 2010*".

Ten eerste verliest de HRJ klaarblijkelijk uit het oog dat het om verschillende procedures handelt, en hoewel de auteur van de vordering van 24 november 2010 (na cassatie) in de eerste procedure (OM) dezelfde was als de auteur van de vorderingen in de tweede procedure (Aartsbisdom 61quater), was de vordering van 24 november 2010 in de eerste procedure identiek aan de vordering van 30 juli 2010 van een verschillende auteur in dezelfde (eerste) procedure.

Waarom de vordering van het parket-generaal in de tweede procedure (Aartsbisdom 61quater) niet identiek was aan deze in de eerste procedure, is door de HRJ niet onderzocht. De HRJ heeft er genoeg mee genomen te insinueren dat er door de Kerk misschien "druk" uitgeoefend was, wat dan alleszins niet verklaart waarom de vorderingen in de eerste procedure indientiek gebleven zijn, ondanks hun verschillende auteurs.

Dat de vorderingen in de tweede procedure "juister" zijn, en minstens niet aberrant, wordt aangetoond door de reeds hoger aangehaalde volgende passages uit het arrest van de KI van 22 december 2010 in de eerste procedure:

De onderzoeksrechter is gevat door het feit of de feiten omschreven in de vordering en in de stukken die eraan gevoegd werden. Te dezen betekent zulks dat de saisine van de onderzoeksrechter niet beperkt bleef tot feiten van aanranding van de eerbaarheid die het voorwerp zouden uitmaken van de door G. HALSBERGHE aan het Rijksarchief toevertrouwde dossiers en deze overhandigd aan de verbalisanten op 9 juni , maar ook tot de feiten die het voorwerp zouden uitmaken van de geheime (of gevoelige) dossiers die op het ogenblik van haar bezoek aan de Sint-Romboutskathedraal aldaar verborgen zouden zijn geweest.

Niets laat evenwel toe te stellen dat de onderzoeksrechter gevorderd werd alle mogelijke zedenmisdrijven te onderzoeken die door bedienaars van de katholieke eredienst zouden gepleegd zijn. (vermeld op p. 32)

Van "tegenstrijdigheid" is hier geen sprake. De vordering in de tweede procedure gaat verder dan die in de eerste procedure, en wel om goede redenen, bevestigd in arresten over de inhoud waarvan de HRJ zich zogezegd niet uitspreekt!

De HRJ gaat hier minstens onverantwoordelijk tendentius te werk.

Aantal gescande dossiers: alweer een fout!

De HRJ beweert:

Uit het dossier blijkt dat het onder meer gaat om de 931 kartonnen archiefdozen die in beslag zijn genomen in het aartsbisschoppelijk paleis. In opdracht van de onderzoeksrechter hebben de politiediensten bij wijze van steekproef gecontroleerd of de inhoud van deze dozen overeenstemde met het opschrift op deze dozen, wat het geval bleek te zijn. Uiteindelijk werden er 285 geselecteerd waarvan de inhoud mogelijk nuttig kon zijn voor verder onderzoek. Van deze 285 dozen werden er uiteindelijk ongeveer 1/3 gescand. Vervolgens werd de inhoud van deze dozen onderzocht aan de hand van zoektermen. Aangezien het voor een gedeelte ook om handgeschreven brieven en nota's ging, was het niet altijd mogelijk om alle documenten via deze zoektermen te doorzoeken. (p. 50)

Daarentegen lezen we in tientallen processen-verbaal in het strafdossier:

Op 24 juni 2010 werd in de archiefruimte van het bisschoppelijk paleis te MECHELEN het persoonlijk archief van Dhr. DANNEELS Godfried in beslag genomen. Het betroffen 931 dozen met allerlei documenten (verslagen, brieven, studies,...). Uit deze inbeslagname werden 285 dozen geselecteerd die werden gescand en geïnformatiseerd zodat opzoeken via trefwoorden mogelijk werd." (navolgend proces-verbaal 030937/2011 – 09-08-2011, bij wijze van voorbeeld)

Dit is strijdig met het verslag van de HRJ.

De teruggave van de onwettig in beslag genomen zaken: HRJ-theorie en -framing ipv rechtspraak

De teruggave van het archief is een van de centrale punten in de "framing" van operatie kelk als ten onder gegaan aan druk "van de Kerk".

De HRJ ondersteunt *de facto* deze framing.

Belangrijk is om vast te stellen dat het arrest van 18 december 2012 enerzijds in haar motiverend gedeelte uitdrukkelijk het verzoek van mr. Keuleneer om het beslag op te heffen, afwijst, en anderzijds de neerlegging ter griffie beveelt van deze in beslag genomen stukken. Door dit arrest en de verwerping van het cassatieberoep hiertegen, is de procedure over het verzoekschrift art. 61 quater Sv. van mr. Keuleneer definitief afgehandeld. (p. 39)

Het arrest van de KI van 20 maart 2014 geeft een uitleg aan het arrest van 18 december 2012 die er niet verenigbaar mee lijkt te zijn: het arrest van 2012 wijst uitdrukkelijk het verzoek tot teruggave van mr. Keuleneer af én beveelt uitdrukkelijk de neerlegging ter griffie, dus geenszins de teruggave. Het arrest van 2014 beslist net het tegenovergestelde van het arrest van 2012, nochtans zeggende dat het dit juist uitvoert. (p.46)

Het KB is dus enkel van toepassing op in beslag genomen overtuigingsstukken waarvan het beslag werd opgeheven. In dit geval had het arrest van 18 december 2012 het beslag uitdrukkelijk niet opgeheven (zie hoger). (p 47)

Opnieuw spreekt de HRJ zich impliciet uit over de inhoud van arresten, hoewel hij voorwendt dit niet te doen: “een uitleg (...) die er niet verenigbaar mee lijkt te zijn”, “het arrest van 2014 beslist net het tegenovergestelde...”

NOCHTANS stelt de HRJ zelf:

De HRJ stelt vast dat de artikelen 136, 136bis, 235 en 235bis Sv. niet duidelijk zijn. Het respectievelijke toepassingsveld van deze artikelen en het onderling verwijzen van het ene artikel naar het andere, houdt een risico in op uiteenlopende interpretaties. (p. 46)

Als er verschillende interpretaties mogelijk zijn, kan er toch moeilijk zo maar sprake zijn van onverenigbaarheid en tegenstrijdigheid.²

In december 2012 luidde de tekst van art. 235bis Sv:

Wanneer de kamer van inbeschuldigingstelling een onregelmatigheid, verzuim of nietigheid als bedoeld in artikel 131, § 1, of een grond van niet-ontvankelijkheid of van verval van de strafvordering vaststelt, spreekt zij, als daartoe grond bestaat, de nietigheid uit van de handeling die erdoor is aangetast en van een deel of het geheel van de erop volgende rechtspleging. Nietigverklaarde stukken worden uit het dossier verwijderd en neergelegd ter griffie van de rechtbank van eerste aanleg.

Pas door de wet van 14 december 2012, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 22 april 2013) werd er een bepaling aan toegevoegd:

² Overigens werden art. 235bis Sv en het KB van 24 maart 1936 respectievelijk in 2013 en 2018 gewijzigd, precies naar aanleiding van de discussies en interpretaties in het dossier “kelk”. Zulks bevestigt dat verschillende interpretaties mogelijk waren, waarbij de door het Aartsbisdom gegeven interpretaties minstens niet minder juridisch juist waren, en overigens voor het grootste deel bevestigd werden in de uitgesproken arresten.

Nietigverklaarde stukken worden uit het dossier verwijderd en neergelegd ter griffie van de rechtbank van eerste aanleg. De kamer van inbeschuldigingstelling oordeelt, met inachtneming van de rechten van de andere partijen, in welke mate de ter griffie neergelegde stukken nog in de strafprocedure mogen worden ingezien en aangewend door een partij. De kamer van inbeschuldigingstelling geeft in haar beslissing aan, aan wie de stukken moeten worden teruggegeven, dan wel wat er gebeurt met de nietigverklaarde stukken.

Bovendien laat de HRJ na om de redenering van verzoekers (wij dus) weer te geven, die door de KI van 20 maart 2014 aanvaard werd.

Op basis van het in december 2012 toepasselijke art. 235bis Sv, werden de onwettig in beslag genomen stukken uit het dossier verwijderd en ter griffie neergelegd. Het arrest bepaalde niet dat de stukken ter griffie moesten blijven en de wet bepaalde dat ook (nog) niet. Als stukken onwettig in beslag werden genomen, kunnen ze uiteraard niet onder beslag blijven. Dergelijke situatie is volledig verschillend van de opheffing van een beslag op wettig in beslag genomen zaken.

In de situatie zoals beschreven maakten wij toepassing van het Koninklijk Besluit van 24 maart 1936 op de bewaring, ter griffie, en de procedure tot teruggave van de in strafzaken in beslag genomen zaken.

Art. 2. De zaken worden, behoudens een andersluidend bevel van den rechter, teruggegeven aan den persoon in wiens handen beslag werd gelegd.

Art. 3. Een ieder die op de in beslag genomen zaak beweert recht te hebben, kan bij een ter post aangeteekend schrijven aan de griffier, die er ontvangst van meldt, tegen die teruggave verzet doen.

De advocaten van de burgerlijke partijen hebben zich niet tegen de teruggave verzet.

In werkelijkheid doet de HRJ dus niets anders dan zich uitspreken over de inhoud van arresten, zonder zelfs de argumentatie van de betrokken partijen correct weer te geven, zulks met het oog op het bijbrengen waar mogelijk van “argumenten” om de stelling van de raadslieden van de burgerlijke partijen te staven.

“Magistraat X”: de eigen theorie van de HRJ

“Magistraat X” wordt door de raadslieden van de burgerlijke partijen verweten “clandestiene zittingen” gehouden te hebben. De HRJ weerspreekt dit, en vestigt er de aandacht op dat de

arresten van de KI van augustus en september 2010, onder voorzitterschap van deze “magistraat X” verbroken werden door het Hof van Cassatie. De HRJ duidt eveneens aan dat het hier om een verschil in juridische interpretatie van geldende regels ging.

De HRJ verwijt dezelfde ”magistraat X” wel dat hij

- zetelde in de KI die het arrest van 20 maart 2014 velde, hoewel hij zich eerder had teruggetrokken na een wrakingsverzoek van de raadsman van de burgerlijke partijen op 7 december 2012 in de procedure van wettigheidscontrole op initiatief van het Federaal Parket naar aanleiding van de verdwenen processen-verbaal;
- de burgerlijke partijen niet opgeroepen heeft voor de zitting van de KI die het arrest van 20 maart 2014 zou vellen.

Magistraat “X”, de gewoonlijke voorzitter van de tweetalige KI te Brussel, trok zich terug na een wrakingsverzoek in een procedure op initiatief van het Federaal Parket. Moest dit hem beletten te zetelen in de procedure tot teruggave aan het Aartsbisdom van de uit het dossier verwijderde, onwettig in beslag genomen stukken? Deze laatste procedure had niets te maken met de procedure waaruit hij zich terugtrok; het ging om een nieuwe procedure, geen voortzetting van vorige. Volgens het verslag van de HRJ meent “magistraat X” dat hij zich niet hoefde te onhouden. De HRJ stelt dat hij daarin ongelijk heeft. Op welke basis meent de HRJ dit te kunnen en mogen stellen? De raadsman van de burgerlijke partijen had de griffie niet laten weten dat hij bezwaar had tegen de teruggave van de stukken aan de eigenaar ervan, en het Federaal Parket tekende geen cassatieberoep aan tegen het feit dat “magistraat X” zetelde. Eens te meer is de HRJ van oordeel dit te mogen bekritisieren. Voortdurend velt de HRJ oordelen over arresten en gerechtelijke procedures, hoewel hij beweert dat niet te doen.

Enkele bijkomende voorbeelden van onvolledigheid en sfeerschepping

Deze analyse beoogt geen volledigheid; er zijn nog tal van andere op- en aanmerkingen te formuleren.

Onder meer volgende punten verdienen nog te worden vermeld:

- *“Naast mogelijke druk vanwege de kerk, die noch bewezen noch uitgesloten kan worden, stelt de HRJ vast dat er andere vormen van druk zijn geweest.” (p. 52)*

“De HRJ heeft tijdens haar onderzoek ook een aantal disfuncties vastgesteld (zie hoger). Evenwel kan het verband met een eventuele druk vanwege de kerk niet worden aangetoond maar ook niet uitgesloten.” (p. 53)

Een dergelijke zin (en er zijn er nog een heel aantal andere van die aard) in een onderzoeksverslag van de HRJ dat wordt meegedeeld aan een parlementaire

onderzoekscommissie, is uiteraard een Hoge Raad en zijn leden onwaardig.

Voortdurend en systematisch vonden er – zeer ernstige, schadebeogende – lekken uit het onderzoek naar de pers plaats, die duidelijk een schending van onderzoeks- en beroepsgeheim uitmaakten. Kardinaal Danneels diende hiertegen op 14 juli 2010 klacht met burgerlijke-partijstelling in. Ook dit is een (belangrijk) aspect en onderdeel van “operatie kelk”. De (enige) vermelding daarvan in het verslag is nochtans (slechts) een voetnoot waard:

“Dit betreft onderzoeksrechter 2, die ondertussen gelast is met een gerechtelijk onderzoek wegens schending van het geheim van het onderzoek ingevolge een klacht met burgerlijke partijstelling van meester Keuleneer. (p. 24, voetnoot 24)”

Dat het parket Brussel deze klacht heeft laten verjaren, wordt evenmin ergens vermeld.

- Verder vindt de HRJ het ook nog nodig om in een voetnoot te vermelden:

“In een interview, in 2022, ter voorbereiding van de reeks Godvergeten zal Peter De Waele later de katholieke kerk vergelijken met een “criminele organisatie”, die internationaal is georganiseerd en die daders van dergelijke feiten stelselmatig een hand boven het hoofd houdt, onder meer door hen naar het buitenland te verplaatsen waar ze buiten het bereik van politie en Justitie kunnen blijven. (p. 52, voetnoot 47)”

III. BESLUIT

Het voorliggende verslag van de HRJ beantwoordt inhoudelijk in het geheel niet wat men van een objectief en neutraal onderzoek door juristen zou mogen verwachten. Hierbij laat ik in het midden of het gebruik door een parlementaire onderzoekscommissie van een dergelijk door fundamentele gebreken aangetast onderzoek wel verenigbaar is met de grondwettelijke verdeling van bevoegdheden en met de vrijwaring van de onafhankelijkheid in het lopend gerechtelijk onderzoek.

Het lijkt me noodzakelijk dat een eventuele volgende parlementaire onderzoekscommissie eveneens dit “onderzoek naar het onderzoek” onderzoekt.